

**Ghid pentru avocați
privind dreptul la
informare, dreptul de
acces la un avocat și
dreptul la asistență
juridică**

Conținut

Scopul broșurii	03
Prezentare generală a directivelor	04
Bune practici	08
Provocări practice și proceduri adecvate	09
Referitor la Directiva 2012/13/UE – Dreptul la informare	09
Verificarea urma să fie efectuată de avocatul apărării la sosire	09
Ce se întâmplă dacă unele “documente esențiale” pentru contestarea arestării sau reținerii sunt dezvăluite, dar alte materiale relevante sunt considerate de către procuror ca neesențiale?	11
Referitor la Directiva 2013/48/UE – Dreptul de acces la un avocat	12
Ce se întâmplă dacă declarațiile incriminatoare sunt făcute în contextul unei audieri de către organul de cercetare penală conform derogării articolului 3(6) (adică fără prezența unui avocat)?	13
Referitor la Directiva 2016/1919/UE – Dreptul la asistență juridică	16
Ce se întâmplă dacă avocatul care asigură asistența juridică din oficiu în procedurile EAW nu are expertiză sau abilități lingvistice în EAW?	16
Scop COMPLET-PROOF	17

SCOPUL BROȘURII

Această broșură oferă o prezentare generală a trei instrumente cheie ale Uniunii Europene (UE) privind drepturile de apărare: Directiva 2012/13/UE privind dreptul la informare în procedurile penale, Directiva 2013/48/UE privind dreptul de acces la un avocat și Directiva 2016/1919/UE privind asistența juridică. Abordează probleme practice comune cu care se confruntă avocații și alți practicieni în justiție penală, ilustrând modul în care aceste Directive ar trebui să funcționeze în cazuri reale. În acest scop, urmărește să sprijine exercitarea eficientă a drepturilor suspectilor și inculpaților și să promoveze proceduri penale corecte și eficiente în întreaga UE.

Este destinată în principal avocaților practicieni în domeniul dreptului penal, care activează în (România) și este deosebit de relevantă pentru cei care consiliază sau reprezintă suspecti și inculpați din faza de începere a urmăririi penale până la faza de judecată (și, eventual, în calea ordinară de atac a apelului, ulterior).

Se bazează pe premisa că accesul la informații clare, accesibile și practice poate susține respectarea drepturilor stabilite în aceste directive ale UE.

Aceste directive fac parte din "**Foia de parcurs a drepturilor procedurale**" adoptată în 2009, care urmărește consolidarea drepturilor procedurale ale suspectilor și inculpaților în desfășurarea procedurilor penale pe parcursul unui proces penal. De asemenea, acoperă **dreptul la un interpret și la traducere, prezumția de nevinovăție și dreptul de a fi prezent la proces**, precum pentru **minorii care au calitatea de suspect sau de inculpat în procesul penal**. Foia de parcurs a fost inclusă în Programul Stockholm al UE, în cadrul căruia Consiliul European a subliniat că protejarea drepturilor suspectilor și ale inculpaților au o valoare deosebită în cadrul a Uniunii și este esențială pentru menținerea încrederii reciproce între statele membre.

PREZENTARE GENERALĂ A DIRECTIVELOR

Directiva 2012/13/UE privind **dreptul la informare** în procedurile penale, stabilește reguli minime pentru a asigura că suspecții și inculpații trebuie informați prompt despre (i) drepturile lor procedurale, (ii) motivele arestării/acuzației și (iii) acces la dosarele din întreaga UE.

În ceea ce privește drepturile procedurale, acestea ar trebui să primească prompt informații referitoare la cel puțin următoarele:

- ✓ Dreptul de acces la un avocat
- ✓ Orice drept la consultanță juridică gratuită
- ✓ Dreptul de a fi informat despre acuzație
- ✓ Dreptul la interpretare și traducere
- ✓ Dreptul de a păstra tăcerea

Mai mult, la arestare sau reținere, **trebuie să fie prezentată suspecților sau inculpaților drepturile, iar despre această procedură de informare, organelle judiciare au obligația de aducere la cunoștință și de a încheia un proces-verbal de aducere la cunoștință a acestora, într-un limbaj clar și simplu**, iar acestora trebuie să li se asigure posibilitatea să-l citească și să li se permită să păstreze o copie în acest sens, semnată de către aceștia. Acest proces-verbal trebuie să includă, pe lângă drepturile menționate mai sus, următoarele:

- ✓ Dreptul de acces la probele administrate în dosarul cauzei penale;
- ✓ Dreptul de a avea autorități consulare și o singură persoană informată;
- ✓ Dreptul de a avea acces la asistență medicală de urgență;
- ✓ Numărul maxim de ore sau zile ale suspecților sau inculpaților în care aceștia pot fi privați de libertate mai înainte de a fi aduși în fața unei instanțe de judecată.

Exemple model de Scrisori de Drepturi în procedurile penale și în procedurile privind mandatele europene de arestare (EAW) pot fi găsite în Anexele 1 și 2 ale [Directivei](#), respectiv.

Suspecții și inculpații trebuie să fie, de asemenea, informați, în detaliu suficient despre actul penal de care sunt suspecți sau inculpați, pentru a-și putea exercita eficient drepturile de apărare și a asigura proceduri corecte. De asemenea, trebuie să fie informați asupra motivelor privării de libertate prin dispunerea unei măsuri preventive de arestare preventive sau de reținere, inclusiv asupra incriminării faptelor penale săvârșite de către aceștia.

În cele din urmă, suspecții, inculpații (și avocații lor) trebuie să beneficieze de acces gratuit la documentele esențiale pentru a putea să-și întemeieze contestația privind respectarea procedurilor legale privind dispunerea celor două măsuri preventive privative de libertate, reținerea și arestarea preventivă, precum și la toate probele și mijloacele de probă (inclusiv cele în apărare) deținute de organele judiciare în dosarele cauzelor penale.

Pentru o descriere mai detaliată, vă rugăm să consultați Trusa de Instrumente a Proceselor Echitabile privind Directiva privind Dreptul la Informație [disponibilă aici](#). Pentru o scurtă prezentare a principalelor puncte ale Directivei 2012/13/UE, vă rugăm să consultați rapoartele Agenției UE pentru Drepturi Fundamentale (FRA) "[Drepturi în practică: acces la un avocat și drepturi procedurale în procedurile penale și ale mandatelor europene de arestare](#)", și "[Drepturile persoanelor suspectate și inculcate în întreaga UE: traducere, interpretare și informare](#)" care includ secțiuni dedicate dreptului la informație. Oferind o prezentare generală a standardelor, provocările regionale și exemple de practici promițătoare, următorul raport al Proiectului UE "De la drept la practică: Consolidarea drepturilor procedurale în custodia poliției (ProRPC)" este de asemenea disponibil [aici](#).

Directiva 2013/48/UE privind **dreptul de acces la un avocat** stabilește cerințe esențiale privind drepturile suspectilor și inculpaților în procedurile penale și în cazurile EAW. Se aplică din momentul în care o persoană este informată de autorități că este suspectată sau inculpată într-un dosar de urmărire penală cu privire la săvârșirea unei infracțiuni, până la pronunțarea unei hotărâri penale definitive într- cauză penală.

Această Directivă se bazează în mare măsură pe principiile și standardele stabilite în jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului (CEDO), cum ar fi [Salduz v Turcia \(2008\)](#), conform căreia accesul la un avocat încă de la audierea de către organelle de cercetare penală este o cerință fundamentală pentru a asigura dreptul la un proces echitabil și că restricțiile asupra acestui drept vor prejudicia în general iremediabil drepturile apărării.

Articolul 3 (2) specifică faptul că suspectii sau inculpații au dreptul de a accesa un avocat fără întârziere nejustificată, începând cu cel mai timpuriu dintre următoarele:

Înainte de audierea de către organelle de cercetare penală sau de alte autorități de aplicare a legii sau judiciare

Când autoritățile desfășoară anumite acte în vederea strângerii și administrării probelor

După dispunerea unei măsuri privative de libertate

Când persoana a fost citată să se prezinte în fața unei instanțe judecătorești competente să judece cauza în primă instanță sau într-o cale de atac

Mai mult, comunicarea confidențială cu avocații apărării, participarea lor eficientă la audierea suspectului sau a inculpatului și prezența lor în timpul desfășurării oricărui act de urmărire penală de către organelle judiciare trebuie protejate prin respectarea dispozițiilor legii procesuale penale. De asemenea, prevede ca, dacă statutul unei persoane se schimbă de la calitatea de martor la suspect, atunci calitatea acestuia să înceteze imediat și persoana să fie informată despre drepturile sale, inclusiv accesul la un avocat. Pentru procedurile EAW, Directiva asigură accesul la un avocat în statul executant și posibilitatea de a numi unul în statul emitent.

Anumite restricții temporare pot fi permise în circumstanțe excepționale, în special atunci când există "o nevoie urgentă de a evita consecințe adverse grave pentru viață, libertate sau integritate fizică într-un anumit caz" pentru victimele reale sau potențiale.

Directiva permite, de asemenea, suspectilor sau inculpaților să renunțe la dreptul de acces la un avocat, cu condiția ca renunțarea la acest lucru să fie voluntar, informată, neechivocă și poate fi retrasă oricând.

Pentru o explicație mai detaliată și o prezentare concisă a principalelor sale prevederi, puteți consulta următoarele materiale: raportul FRA "**Drepturi în practică: acces la un avocat și drepturi procedurale în procedurile penale și cu mandate europene de arestare**" și **trusa de instrumente Fair Trials privind Directiva de Acces la un Avocat**.

Directiva 2016/1919/UE privind **dreptul la asistență juridică** stabilește standarde minime comune privind accesul la asistență juridică finanțată de stat pentru suspecți, inculpați și solicitanți în procedurile EAW. Importanța sa constă în asigurarea accesului egal la justiție și în protejarea dreptului la un proces echitabil.

Această Directivă este strâns legată de Directiva privind dreptul de acces la un avocat și are scopul de a garanta același drept, prin finanțare publică, adică finanțare de către un stat membru cu ajutorul unui avocat, permițând astfel exercitarea dreptului de acces la un avocat și asigurând eficacitatea acestuia.

Se aplică suspecților sau inculpaților în proceduri penale care beneficiază de dreptul de acces la un avocat menționat mai sus conform Directivei respective și îndeplinesc unul dintre cele trei criterii suplimentare:

Persoanele sunt private de libertate.

Sunt impuse prin lege să fie asistate de un avocat în conformitate cu legislația regională sau națională.

Sunt obligați sau autorizați să participe la un act procedural sau de strângere de probe.

Se aplică și persoanelor solicitate sub un EAW care au dreptul de a accesa un avocat la arestarea de către statul executant, precum și persoanelor care, deși inițial nu erau suspecte sau inculcate, au devenit astfel în timpul audierii.

Pentru a determina dacă cineva are suficiente resurse pentru a-și plăti propriul avocat în cadrul procedurilor penale, statele membre pot aplica un test de mijloace, un test de fond sau ambele. În orice caz, testul de fond este considerat îndeplinit în următoarele circumstanțe: (a) atunci când un suspect sau inculpat este adus în fața unei instanțe sau a unui judecător competent pentru a decide asupra privării de libertate, în orice etapă a procedurilor în cadrul acestei directive; și (b) în timpul detenției.

Asistența juridică trebuie acordată fără întârziere nejustificată și, cel târziu:

Înainte de a fi interogat de organul judiciar competent.

Înainte ca orice acte procedurale sau de strângere de probe să fie realizate.

O descriere mai detaliată și o îndrumare de implementare privind această Directivă pot fi găsite în **Raportul Comisiei către Parlamentul European și Consiliu**, precum și în kiturile specializate de asistență juridică produse în cadrul proiectelor finanțate de UE și organizațiilor neguvernamentale (de exemplu **trusa de instrumente pentru Transpoziție** a Panelului Consultativ pentru Procese Echitabile și **Experți Juridici și Kitul de Instrumente pentru Directiva pentru Asistență Juridică**).

BUNE PRACTICI

FULL-PROOF, împreună cu alte câteva inițiative, au reușit să identifice bune practici aplicate în toate statele membre. Mai jos vei găsi un tabel cu câteva dintre ele.

Bune practici

Avocații pot solicita o copie digitală sau copii complete ale dosarului original, trimise la biroul lor pentru a produce copii complete și/sau un dosar electronic folosind propriile facilități tehnice, ceea ce îmbunătățește accesul complet și rapid la dosarele cazului pentru pregătirea apărării.

O platformă online conectează avocații cu suspectii sau inculpații înainte de prima lor audiere de către organul de urmărire penală și/sau judecătorul de drepturi și libertăți sau de către judecătorul din cadrul completului de judecată de la instanța competentă să judece cauza în primă instanță.

Sistem obligatoriu de educație permanentă, care impune avocaților (inclusiv avocații care asigură asistența juridică) să participe la minimum 18 ore de instruire pe an pentru a-și menține cunoștințele actualizate.

Programe de instruire sunt înființate pentru participanții în procesul penal, adică de cei implicați în proceduri penale legate de această Directivă.

Furnizorii de asistență juridică întocmesc și fac liste publice informative de avocați, inclusiv expertiză, experiență și competențe lingvistice, disponibile la secțiile de poliție, instanțe și online.

Pentru alte bune practici, consultați

Manualul de Bune Practici al Proiectului FAIR

PROVOCĂRI PRACTICE ȘI PROCEDURI ADECVATE

Întrebările selectate în această broșură se bazează pe practica actuală, precum și pe concluziile diferitelor ateliere și mese rotunde desfășurate în cadrul proiectului FULL-PROOF. De asemenea, se inspiră semnificativ din Trusele Fair Trials, care descriu în detaliu nu doar Directivele, ci și problemele comune care apar în aplicabilitatea lor practică.

Având în vedere conținutul extins și amploarea celor trei Directive, am ales să ne concentrăm pe una-două întrebări, bazate pe exemple practice, în care drepturile suspectilor sau acuzaților în etapele preliminare ale procedurilor penale (sau EAW) nu au fost respectate. Au fost luate în considerare anumite provocări comune identificate în interviurile preliminare cu avocații și urmăresc să demonstreze cum pot gestiona astfel de situații și să se asigure că procedurile corespunzătoare sunt respectate și garantate în permanență.

Referitor la Directiva 2012/13/UE – Dreptul la informare

Verificarea urma să fie efectuată de avocatul apărării la sosire

Așa cum este explicat în Manualul [de Bune Practici al Proiectului FAIR](#), deoarece suspectii și inculpații adesea nu își înțeleg pe deplin drepturile procedurale, avocații apărării au responsabilitatea **suplimentară** de a oferi informații și de a explica în detaliu drepturile procedurale ale acestora într-un mod clar.

Prin urmare, ar trebui să evalueze împreună cu clienții și alți participanți în procesul penal relevanți care au participat deja la procedurile premergătoare procesului (de exemplu, poliția, dar și prin evidențele disponibile ale acestor notificări) următoarele:

- Dacă li s-au adus la cunoștință drepturile și s-a consemnat despre aceasta într-un proces-verbal, de exemplu, dreptul de a păstra tăcerea, de a fi informați despre acuzația ce li se aduce cu privire la fapta sîvârșită și incriminate ca și infracțiune etc.;
- Dacă au fost informați despre drepturile lor;
- Dacă notificarea drepturilor a fost sau nu eficientă, ținând cont de limbajul și forma, de momentul în care a fost livrată și de modul în care a fost transmisă (de exemplu, dacă a descurajat suspectul sau inculpatul să-și exercite drepturile).

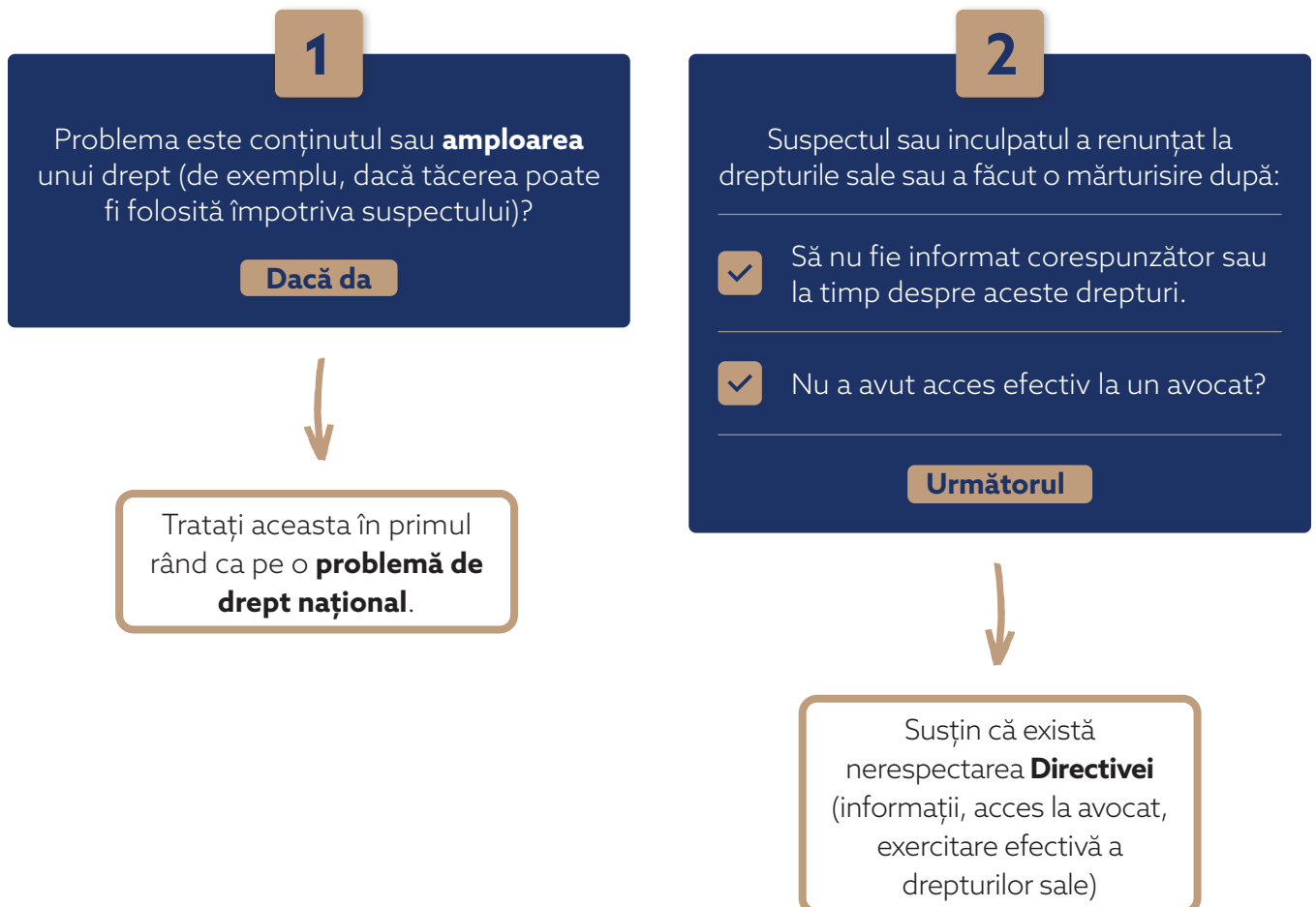
Dacă se concluzionează, din această evaluare, că Directiva a fost încălcată, avocatul trebuie **să demonstreze în ce mod echitatea procedurilor a fost afectată de** o astfel de încălcare. În acest scop, ar trebui puse întrebări precum următoarele:

Dreptul la tăcere sau la avocat a fost refuzat fără a fi furnizate informații complete în prealabil?

Cientul a mărturisit sau a dat declarații incriminatoire fără să știe de drepturile sale?

Au permis aceste declarații inițiale măsuri suplimentare de cercetare penală, care altfel nu s-ar fi desfășurat?

Este important să facem o diferență între invocarea dreptului național și a dreptului european în ceea ce privește potențialele încălcări ale celor descrise mai sus. Pentru a avea o imagine de ansamblu mai bună asupra distincției care trebuie făcute, întreabă-te:

Ulterior, leagă **încălcarea de prejudiciu** și cere **o soluție** – cea prevăzută de **legislația ta națională**.

Manualul de utilizare al Proiectului Cross Justice și raportul FRA "**Drepturi în practică: acces la un avocat și drepturi procedurale în procedurile penale și ale mandatelor europene de arestare** au identificat diferite căi legale de contestare, de exemplu, declarațiile făcute fără prezența unui avocat. Conform legii române:

1. O plângere împotriva polițistului poate fi depusă la procurorul supervisor, conform Codului de procedură penală, sau sub forma unei plângeri disciplinare sau penale;
2. Probele obținute ilegal nu sunt admisibile;
3. Încălcările drepturilor de apărare pot constitui o încălcare procedurală sau un motiv pentru nulitate;
4. Apărarea poate ridica obiecții în timpul audierilor de proces, contestând legalitatea probelor sau susținând că declarațiile au fost obținute ilegal sau nedrept;
5. În dreptul român există două tipuri de nulitate - absolută și relativă;
6. Plângerea în apel este aplicabilă dacă instanța de fond nu a exclus a. o declarație obținută ilegal, b. a evaluat corect o încălcare a drepturilor de apărare;
7. În ceea ce privește mărturia, este strict interzis să fie folosite constrângerea, amenințările, presiunea fizică sau psihologică;
8. Încălcările procedurale pot include: neinformarea suspectului cu privire la drepturi; absența unui avocat; întrebări necorespunzătoare;
9. Cererea către procurorul supervisor este aplicabilă în faza de investigație.

Ce se întâmplă dacă unele "documente esențiale" pentru contestarea arestării sau reținerii sunt dezvăluite, dar alte materiale relevante rămân reținute de procuror ca neesențiale?

- 1 **Alege instanța/forumul potrivit:** Ținește autoritatea preprocesuală adecvată (de exemplu, face plângere cu privire la respingerea plângerii de către procuror, solicită judecătorul de drepturi și libertăți sau contestație la judecătorul delegate cu supravegherea).
- 2 **Invocați drepturile directivei în cauză:** Invocați articolele 7(2)-(3) pentru accesul la toate probele materiale la timp pentru apărare (de exemplu, contestarea procedurilor referitoare la desfășurarea actelor procedural pe parcursul cercetării penale, prezentarea probelor în apărare, ajustarea desfășurării apărării); combinați cu articolul 47 din Cartă, care susține egalitatea armelor, aplicabil direct.
- 3 **Abordează restricțiile:** Recunoaște limitele art. 7(4) (de exemplu, necesități apărute în desfășurarea procedurilor penale), dar solicit probe asupra desfășurării acestora); respingerea plângerii sau a contestației necesită revizuire/motivație judiciară, cu impact minim asupra apărării. Pentru o analiză mai detaliată a acestui articol, vă rugăm să consultați [aici](#), precum și paragraful 52 din hotărârea [CEDO Jasper v. Regatul Unit](#).

4 **Specifică și justifică nevoile:** Listează documentele/materialele dorite; arată cum reținerea acesteia împiedică apărarea (de exemplu, contestarea legalității probei) și, ca urmare, o procedură corectă.

5 **Escaladați dacă este necesar:** Informați instanța asupra Curții de Justiție a mecanismului preliminar de referință al UE privind respectarea articolului 7. Pentru descrieri pas cu pas ale acestei proceduri, ascultați videoclipurile explicative disponibile [aici](#).

În ceea ce privește desfășurarea activității de asigurare a asistenței juridice de către avocat, în cazul în care există o încălcare a obligației de a aduce la cunoștința suspectului a acuzației cu privier la fapta săvârșită și cu privier la încadrarea juridică a acesteia, consultați mai departe Kitul de Instrumente al Fair Trials privind Directiva privind Dreptul la Informație, disponibil [aici](#).

Referitor la Directiva 2013/48/UE – Dreptul de acces la un avocat

Doar în faza preprocesuală și pe lângă derogarea pentru izolarea geografică, articolul 3(6) din această Directivă permite **derogări** temporare de la accesul la un avocat în cazuri excepționale, strict limitate la:

A

Atunci când există o nevoie urgentă de a **evita consecințe negative grave** asupra vieții, libertății sau integrității fizice a unei persoane.

B

Atunci când acțiunea imediată a organelor judiciare este imperativă pentru a **preveni o periclitare substanțială** a procedurilor penale.

Considerantul 31 clarifică în continuare că, în timpul acestor derogări temporare, autoritățile pot audia suspectii sau inculpații fără prezența unui avocat, **doar dacă** acestea îi informează despre dreptul (exercitabil) la tăcere, limitează audierile la minimum de informații necesare pentru a evita vătămări grave ale vieții, libertății și integrității și garantează lipsa unui prejudiciu pentru încălcarea dreptului la apărare (de exemplu, privilegiul de auto-incriminare).

În cazul de referință [Ibrahim și alții împotriva Regatului Unit](#), CEDO a identificat "motive convingătoare" pentru limitarea accesului avocaților, hotărând că, cu garanții adecvate, declarațiile incriminatoare ale suspectilor sau inculpaților fără avocat pot fi admise pentru condamnare fără a încălca [articolul 6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului](#). A dezvoltat un test în două etape, în care instanța:

A

Evaluează dacă au existat **motive convingătoare** pentru această restricție.

B

Apoi, **cântărește prejudiciul cauzat** drepturilor apărării de restricția din cauza penală. Cu alte cuvinte, examinează impactul restricției asupra echității generale a procedurilor penale.

Pentru informații suplimentare despre aceste restricții și despre legislația actuală privind acestea, consultați cel mai recent

[memoriu al Temei Cheie al CEDO](#)

Ce se întâmplă dacă declarațiile incriminatoare sunt făcute în contextul unei audieri de către organele de cercetare penală conform derogării articolului 3(6) (adică fără a se desfășura în prezența unui avocat)?

Avocații ar trebui să ia în considerare următorii pași:

1

Definiți sfera legală a derogării

Ar trebui să evaluați mai întâi dacă restricționarea dreptului de acces la un avocat a fost aplicată:

A

În circumstanțe excepționale.

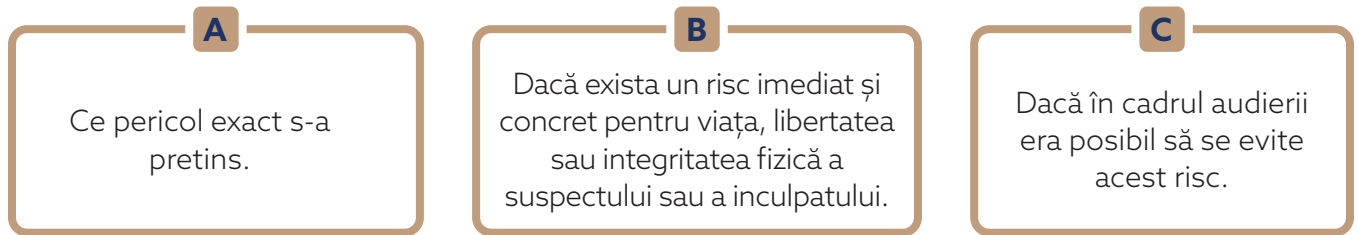
B

Pentru o perioadă determinată;

C

Pe baza unei evaluări individualizate a circumstanțelor cauzei penale.

Pentru a formula un astfel de caz, va trebui să examinați documentele pentru a determina:

2

Verificați dacă derogarea a depășit limitele sale

Ar trebui să verificați dacă interogatoriul a rămas în sfera permisă, confirmând **că a abordat riscul de urgență și s-a oprit odată ce informațiile relevante au fost** obținute sau **avocatul a fost prezent**.

Pentru a stabili acest lucru, trebuie să analizați momentul și substanța întrebării:

- Au obținut organelle judiciare informații care au eliminat necesitatea unor măsuri de urgență?
- A continuat audierea dincolo de ceea ce era necesar pentru a evita presupusul risc?
- Întrebările erau încă orientate spre un obiectiv preventiv imediat sau au devenit mai largi sau investigative?

Odată ce situația de urgență s-a încheiat sau accesul la un avocat a fost refuzat nejustificat, derogarea devine **inadmisibilă**. Prin urmare, orice interogare efectuată după acel punct depășește sfera legală a derogării și trebuie contestată în consecință, declanșând remedii prevăzute de articolul 12. Ca avocat al suspectului sau al inculpatului, ar trebui să solicitați excluderea acestor declarații ca probă.

3

Gestionează probele obținute în timpul unei **derogări valide**

A

În primul rând, recunoașteți că în unele cazuri (așa cum s-a menționat mai sus), audierea fără avocat nu poate încălca articolul 3 și este **justificat de o nevoie preventivă** imediată.

Acest lucru întărește credibilitatea și concentrează argumentul pe utilizarea probelor, nu pe legalitatea interogării exclusive.

B

Apoi, reamintiți că scopul derogării este **preventiv, nu investigativ**. Astfel, subliniați că:

- ✓ Derogarea există pentru a neutraliza riscurile, nu pentru a construi urmărirea penală;
- ✓ Orice utilizare investigativă abuzează de această derogare.

C

Argumentează că, și în situația în care audierea ar fi legală, declarațiile obținute nu pot fi folosite pentru o condamnare printr-o sentință. Dimpotrivă, astfel de probe trebuie tratate ca probe obținute în încălcarea Articolului 3, chiar dacă nu a fost tehnic cazul și, prin urmare, ca **fiind inadmisibile pentru demonstrarea vinovăției**. Pentru a susține acest argument, să se bazeze pe articolul 12(2), care impune explicit o cale de acțiune, chiar și atunci când articolul 3 nu a fost încălcat. Dacă dovezile ar putea fi folosite liber, primul articol ar fi redundant.

În concluzie, recomandăm ca avocații să avanseze următoarea poziție juridică finală:

- 1 Articolul 3(6) permite o audiere temporară fără avocat, în scopuri preventive urgente.
- 2 Astfel, se evită o încălcare a Articolului 3.
- 3 Totuși, articolul 12(2) prevede în continuare calea contestației în anulare.
- 4 Prin urmare: Declarațiile obținute în baza derogării nu trebuie folosite pentru condamnare.

Referitor la Directiva 2016/1919/UE – Dreptul la asistență juridică

Ce se întâmplă dacă avocatul care asigură asistența juridică numit de stat în procedurile EAW nu are expertiză sau abilități lingvistice în EAW?

A

Invocați Directiva 2016/1919/Articolul 7 al UE pentru a solicita servicii de asistență juridică de calitate, adecvate pentru echitate, invocând cerințele de formare ale Considerantului 26 și necesitatea unei apărări eficiente pe baza EAW. Solicitați înlocuirea dacă circumstanțele specifice justifică (de exemplu, reprezentare slabă).

B

Să susțină conform articolului 6 că deciziile privind desemnarea unui avocat trebuie să fie diligente și să respecte drepturile de apărare; legătură cu Directiva 2013/48/UE (în special Consideratele 45, 48 și articolul 11) care asigură accesul gratuit la asistență juridică pentru dispunerea măsurii arestării preventive.

C

Contestarea prin remediul Articolului 8 dacă nu este satisfăcută, în paralel cu Articolul 47 din Carta pentru protecție/egalitate efectivă a armelor. Solicitați o hotărâre judecătorească pentru un avocat potrivit (de exemplu, un avocat din oficiu din liste de serviciu) fără costuri pentru client.

Pentru recomandări detaliate privind asistența juridică, citiți [raportul](#) Consiliului Barourilor și Societăților de Avocatură din Europa, care stabilește o serie de principii directe pentru furnizarea corectă a asistenței juridice.

Proiectul FULL-PROOF

FULL-PROOF este un proiect cofinanțat de Uniunea Europeană care urmărește să contribuie la eficientizarea procedurilor de justiție penală prin abordarea cuprinzătoare a încălcărilor drepturilor procedurale care apar în etapele inițiale ale procedurilor judiciare, în special cele prevăzute în Directiva 2012/13/UE, Directiva 2013/48/UE și Directiva 2016/1919/UE.

Dacă doriți să aflați mai multe despre acest proiect, vă rugăm să vizitați site-ul nostru la

www.full-proof.eu

Consortiul

Portugalia

IPS_Inovative Sisteme Penitenciare

Bulgaria

Organizația Comitetului Helsinki Bulgar

Italia

Universitatea din Bologna

Slovacia

Academia Forțelor de Poliție din Bratislava

Polonia

PPHS

Platforma Poloneză pentru Securitate Internă

Slovenia

Institutul pentru Pace

România

Academia de Poliție 'Alexandru Ioan Cuza'

FULL-PROOF.EU

Cofinanțat de Uniunea Europeană.

Opiniile și punctele de vedere exprimate aparțin exclusiv autorului (autorilor) și nu reflectă neapărat opiniile Uniunii Europene sau ale Comisiei Europene. Nici Uniunea Europeană, nici Comisia Europeană nu pot fi considerate responsabile pentru acestea.

